

dat gedeelte van mijn rede niet eerst op schrift had), sprak ik de gedachte uit dat 'naar mijn gevoel minstens 50% van het vooroorlogse officier-korps niet op voldoende wijze begrip getoond heeft voor de belangen van hun ondergeschikten, zodat het nodige vertrouwen in hun meerderen bij deze laatsten niet altijd aanwezig was, zulks met alle noodlottige gevolgen daarvan gedurende de Meidagen van 1940.'

De woorden '*which task was too often forgotten in the old army*' zijn door mij niet gebruikt.

Overigens merk ik op dat, wat '*the high British officers*' betreft, slechts een Britse brigadier aanwezig was, die (daar de rede in het Nederlands werd gehouden) de zin er van niet heeft kunnen begrijpen.'

Als 'P.S.' voegde de prins nog toe: 'Eigenlijk heb ik dus *sterker* gesproken dan in het verslag aangehaald werd'¹ – ja, en dat was de vijf 'oude' generaals, die afschrift van 's prinsen antwoord ontvingen, óók duidelijk: 'minstens 50% van het vooroorlogse officier-korps' had geen vertrouwen weten te wekken, 'zulks met alle noodlottige gevolgen daarvan gedurende de Meidagen van 1940!' Zij brachten met hun vijven een bezoek aan de Booy die de toespraak van de prins, zo noteerde hij², '*very ill-advised*' achtte ('*it casts a slur on all officers, which only a small percentage deserved*') – hij besloot de prins een brief te schrijven waarin hij hem zou vragen, '*not to repeat the performance*'³, en hij verzocht zijn vijf bezoekers hun bezwaren op schrift te stellen. 'Van het leger in 1940 en vroegere jaren kan', zo stond in hun protest o.m. te lezen,

'veel 'slechts' worden gezegd, maar *niet*, dat het officier-korps tekort schoot in plichtsbetrachting en in zijn omgang met ondergeschikten. Het leger was onvoldoende geoefend en onvoldoende uitgerust en bewapend. Doch aan wie de schuld? Zeker *niet* aan het officier-korps, dat sinds 1918 op de bres heeft gestaan om de systematische afbraak van onze weermacht zo doelmatig mogelijk af te remmen en op te vangen. Het heeft niet nagelaten, in vergaderingen en in geschriften te wijzen op de rampzalige gevolgen van een te korte oefentijd, van onvoldoende bewapening en uitrusting, kortom van het in praktijk brengen van

¹ Brief, 12 maart 1945, van prins Bernhard aan de Booy (a.v.). ² De Booy: 'Dagboek', 21 maart 1945. ³ Kort tevoren, eind februari, had de Booy bezwaren van de koningin tegen admiraal Furstner die na zijn aftreden als minister van marine bevelhebber der zeestrijdkrachten was gebleven ('*the Queen . . . told me that Furstner is unpopular in the Navy and insinuated that she would like me to get rid of him*'), afgewezen met de opmerking dat Furstner grote verdiensten had '*and that his unpopularity with the Navy was due to disgruntled senior officers . . . I gave Her Majesty to understand that she could not expect me to do anything against Furstner.*' (a.v., 6 maart 1945)